

Schriftelijk verslag van de openbare gespreksavond over het zonnepaneelveld Molenbosch bij Oldeberkoop op woensdag 10 januari 2018

AANWEZIGEN:

Voorzitter: wethouder
Ambtenaren:
Initiatiefnemer:

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet eenieder welkom.

De voorzitter geeft aan dat deze avond is georganiseerd naar aanleiding van de raadsvergadering van 19 december 2017. Vanavond wordt verkend hoe en op welke wijze aan de bezwaren van de aanwezigen tegemoet gekomen kan worden.

De voorzitter schetst de opzet van de avond:

1. Inleiding: stand van zaken.
2. Initiatiefnemer presenteert zijn plannen voor het zonnepanelenpark.
3. Aanwezigen hebben de gelegenheid input te leveren. De voorzitter zal zoveel mogelijk tussentijds conclusies trekken en/of gezamenlijke bevindingen weergeven.
4. Aan het einde aan de avond bepalen we samen: hoe nu verder.

1. Stand van zaken

De wethouder geeft een kort overzicht van de stand van zaken over de ontwerpomgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

1. 18 april 2017 - principebesluit van het college over het zonnepaneelveld Molenbosch.
besluit: in principe medewerking verlenen
2. 25 augustus 2017 - aanvraag om omgevingsvergunning ontvangen met inbegrip van m.e.r.-aanmeldnotitie
ambtelijke beoordeling van aanvraag
3. 3 oktober 2017 - besluit college over milieueffectbeoordeling
besluit: het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling voor de omgevingsvergunning voor het Zonnepaneelveld Molenbosch bij Oldeberkoop achterwege laten.
4. 17 oktober 2017 - besluit college over ontwerp-omgevingsvergunning
besluit: de raad voorstellen een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven, de gevraagde omgevingsvergunning in ontwerp te verlenen
5. 14 november 2017: raadscommissie Ruimte besluit het onderwerp 'ontwerpverklaring van geen bedenkingen' uit te stellen n.a.v. verklaringen van insprekers en hun dringende verzoek om het zonnepanelenplan te communiceren.
6. 11 december 2017 - inloopbijeenkomst van aanvrager over zonnepaneelveld Molenbosch
7. 19 december 2017 - besluit raad over ontwerpverklaring van geen bedenkingen
besluit: een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven
Eigenaren Molenbosch (61 van de 91 huisjes) en anderen in en rond Oldeberkoop maken hun bezwaar kenbaar via e-mail of handtekeningenlijst.
8. 10 januari 2018 – gespreksavond over zonnepaneelveld met aanvrager en omgeving

2. Plannen zonnepanelenpark Molenbosch

Initiatiefnemer geeft aan dat het project twee deelvelden betreft; aan weerszijden van het zandpad. In totaal zijn de twee velden ca. 2 ha groot. Initiatiefnemer is eigenaar van het oostelijk perceel en heeft voor het westelijk perceel een zakelijke overeenkomst met

meter en de panelen eindigen op een hoogte van 2,5 meter. Door te kiezen voor deze hoogte kunnen schapen op het grasland grazen. Om het park komt een hekwerk van 2,0 meter hoog die noodzakelijk is voor het verzekeren en financieren van het park. Initiatiefnemer geeft aan dat hij naar aanleiding van de discussie in de raadsvergadering van 19 december jl. al een aantal suggesties heeft gedaan voor aanpassingen en hij verneemt graag wat de aanwezigen inbrengen.

3. Inbreng aanwezigen

Onderstaand zijn de vragen van de aanwezigen en de antwoorden daarop in tabelvorm opgenomen. De voorzitter geeft aan dat de aanwezigen kunnen reageren op het conceptverslag welke hen wordt toegezonden. Het verslag bevat tevens de antwoorden op de vragen. Na de reactietermijn wordt het verslag naar de raad verstuurd.

De antwoorden die tijdens de avond op de vragen zijn gegeven zijn hierna als 'normale' tekst opgenomen en zijn in die zin ook een feitelijk verslag. *De hierna opgenomen schuingedrukte antwoorden zijn na afloop van de vergadering in dit verslag opgenomen. Daarbij is ook aangegeven door wie (de gemeente of Initiatiefnemer) het antwoord is gegeven.*

	Vraag/opmerking	antwoord
1	Dhr. ... heeft met ... gesproken en vraagt zich op grond van dat gesprek af of er überhaupt een overeenkomst met ... is.	Initiatiefnemer geeft aan dat hij een zakelijke overeenkomst met ... heeft gesloten; de inhoud van de overeenkomst is een aangelegenheid tussen ... en Initiatiefnemer. Hij zal in overleg met ... duidelijkheid scheppen. <i>Gemeente: ambtelijk is inzage geweest in de overeenkomst tussen Initiatiefnemer en Hieruit blijkt dat er tussen Initiatiefnemer en ... een overeenkomst is over het aanleggen en gebruiken van een zonnepaneelveld in het projectgebied (zijnde 'het perceel' van Initiatiefnemer en 'het perceel' van ..).</i>
2	Er is onduidelijkheid of er een of twee parken worden aangelegd.	Initiatiefnemer geeft aan dat er SDE-subsidie aangevraagd zal worden voor beide locaties. Uitgangspunt is realisatie van zon op beide locaties.
3	Dhr. ... geeft aan dat hij ook met ... heeft gesproken en deze hem heeft aangegeven geen zonnepanelen op het perceel te willen.	
4	Dhr. ... geeft aan dat het standpunt van de VvE in de aanvraag onjuist is weergegeven. Binnen de VvE zijn de meningen verdeeld over het aanleggen van het zonnepanelenpark. Mw. ... onderschrijft dit eveneens. Mw. ... geeft aan dat het bestuur van meet af aan duidelijk is geweest dat de VvE geen mening kan formuleren; alleen als individueel lid van de VvE kan een (bestuurs)lid zijn mening geven. Er is geen eenduidig standpunt. De petitie die tijdens de raadsvergadering aan de raad is aangeboden is door 61 van de 91 leden van huisjes getekend, op persoonlijke titel.	Het standpunt van de VvE moet in de aanvraag correct worden weergegeven door Initiatiefnemer. <i>Gemeente: vastgesteld wordt dat niet alle leden van de VvE zijn of haar standpunt herkennen (of hebben herkend) in het (in beginsel positieve principe)standpunt van het bestuur van de VvE over het zonnepaneelveld. Ons voorstel is om deze vaststelling als de stand van zaken op dit moment te aanvaarden.</i> <i>Daarbij stellen wij voor om naar aanleiding van het lopende overleg mogelijke aanpassingen, als de hier betreffende, als ambtelijke aanpassing in de te verlenen vergunning te verwerken.</i>
5	Dhr. ... van Plaatselijk Belang geeft aan dat PB in eerste instantie positief heeft gereageerd op het plan; dat is ook in de aanvraag opgenomen. Echter in de loop der tijd is het plan gewijzigd en is PB, gezien de reacties van bewoners, van mening veranderd.	Het standpunt van PB moet in de aanvraag correct worden weergegeven door Initiatiefnemer. <i>Initiatiefnemer: op moment van vergunning-aanvraag was het PB nog onverminderd positief</i>

		<p>over het plan en op de hoogte van (het gewijzigd) plan.</p> <p><i>Uit de vergadering van 10 januari jl., bleek dat het gewijzigde standpunt gaat om een bestuursstandpunt; niet een standpunt dat in de ALV is genomen.</i></p>
6	Dhr. ... geeft aan dat Initiatiefnemer eenieder uitvoerig geïnformeerd heeft over de plannen m.b.t. het zonnepark. Hij heeft echter nooit concreet inzicht gegeven in hoe het park er uit komt te zien.	
7	Op de vraag van dhr. ... of PB met de leden overleg heeft gepleegd over het standpunt geeft dhr. ... aan dat dit niet het geval is.	
8	Dhr. ... wil graag weten wat er met de bijdragen/brieven/zienswijzen/bezwaren (reacties) die zijn ingediend voor de vergadering van 19 december jl. wordt/is gedaan; deze zijn op de lijst van ingekomen stukken geplaatst. De reacties leveren een bijdrage in de argumentatie van de aanwezigen.	De voorzitter geeft aan dat de raad kennis heeft kunnen nemen van deze stukken en e.e.a. door de raad is meegenomen in de afweging omtrent het afgeven van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen.
9	Is het mogelijk de reacties om te zetten naar zienswijzen?	<p>De voorzitter geeft aan dat eenieder alle recht heeft op het geven van een zienswijze. Echter op dit moment kunnen er nog geen zienswijzen worden ingediend.</p> <p><i>Gemeente: de termijn voor het indienen van zienswijzen is zes weken vanaf de dag na de publicatie van het genomen besluit. Tijdens de raadsvergadering van 19 december heeft wethouder ... aangegeven dat deze termijn wordt opgeschort (in die zin dat de publicatie nog niet plaatsvindt) om eerst in overleg te treden met bewoners en anderen.</i></p> <p>De voorzitter benadrukt dat geen enkele reactie van de raad is weggehouden, ongeacht of deze gericht was aan het college of aan de raad. Alle reacties zijn naar de raad verzonden.</p>
10	... van het Fryske Gea geeft aan dat er geen reactie is gekomen op de brief die het Fryske Gea heeft gestuurd. De bezwaren tegen het plan richten zich met name op de landschappelijke inpassing van het geheel. Het karakter van het gebied verdwijnt door het plan en de landschappelijke en recreatieve waarde gaat er op achteruit.	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat er ten aanzien van de inpassing meerdere mogelijkheden zijn en krijgt graag input van de aanwezigen.</p> <p>6 februari overleg Initiatiefnemer en IFG.</p>
11	Dhr. ... vraag of het hekwerk, dat 2 meter hoog moet zijn, weg kan of vervangen door een haag of sloot.	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat er is ingezet op een hekwerk van 2 meter hoogte. Verschillende verzekeringsmaatschappijen hebben hem laten weten het zonnepark niet te kunnen verzekeren als er geen hekwerk omheen staat. Het hekwerk moet vanuit de verzekeraar minimaal 1,80 meter bedragen.</p> <p>Een sloot is in dat opzicht niet afdoende om het park te verzekeren.</p>
12	De hoogte van zonnepanelen is onduidelijk.	De totale hoogte van de panelen is maximaal 2,50 meter (conform aanvraag). De starthoogte kan verlaagd worden van 1,10 meter naar 0,70-0,80 meter en door de hellingshoek van de zonnepalen iets aan te passen, kan de hoogte

		<p>van de panelen tot maximaal 2 meter worden teruggebracht.</p> <p><i>Gemeente: om misverstanden over de hoogte te voorkomen wordt hier opgemerkt dat de hoogte wordt gemeten ten opzichte van de hoogte van de weg (zijnde het zandpad) ter plaatse van de hoofdtoegang tot het zonnepaneelveld. Deze manier van meten is in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2016. Met de mogelijk te verlenen omgevingsvergunning wordt hier niet van afgeweken.</i></p>
13	De suggestie wordt gedaan dat er aan de Meulereed een veehouder is gestopt die mogelijk land beschikbaar heeft.	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat de provincie als eis stelt dat een zonnepaneelveld binnen een bepaalde afstand tot de bebouwing moet staan.</p> <p>De voorzitter wijst de aanwezigen erop dat de discussie over de locatie niet meer van belang is nu de raad op 19 december heeft ingestemd met de ontwerpverklaring van geen bedenkingen.</p>
14	Dhr. ... wil graag weten waarom besloten is een MER-rapportage achterwege te laten.	<p>Dhr. ... legt uit dat er in de wetgeving onderscheid wordt gemaakt tussen een <i>plan</i> en een <i>besluit</i>. De opmerking van dhr. Van der Zee heeft betrekking op een <i>plan</i> en wat voorligt is het <i>besluit</i>. Er is in dit geval een vormvrije MER-beoordeling gedaan en het college heeft afgezien van een uitgebreide MER-rapportage in dezen.</p> <p>Geluid en hinder voor mensen en flora en fauna is in het project zelf beoordeeld.</p>
15	Tevens wil dhr. ... weten of er rekening is gehouden met laagfrequente geluiden die de omvormers genereren.	<p><i>Gemeente: hierbij wordt opgemerkt dat er op dit moment (nog) geen geldende grenswaarden voor laagfrequent geluid zijn. Hiervoor ontbreekt namelijk (nog) een voldoende wetenschappelijke onderbouwing. Het ontbreken van grenswaarden en voldoende wetenschappelijke informatie maakt dat het ook niet of nauwelijks mogelijk is om een aanvraag om een omgevingsvergunning hierop goed te beoordelen.</i></p> <p><i>Dit betekent overigens niet dat er in het algemeen geen sprake van hinder door laagfrequent geluid kan zijn.</i></p> <p><i>Naar aanleiding van deze vraag is overleg geweest met een geluidsadviseur. In dit overleg merkte de adviseur op dat er naar zijn oordeel niet of nauwelijks sprake kan zijn van laagfrequent geluid van zonnepaneelvelden.</i></p>
16	Diverse aanwezigen willen duidelijkheid over de weerspiegeling van de zonnepanelen.	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat niet alle type zonnepanelen spiegelen. Er is nog geen keuze voor het type gemaakt omdat er nog geen leverancier gekozen is. In de onderbouwing is aangegeven dat ze van coating voorzien zijn en derhalve een niet spiegelende variant. Mochten ze toch spiegelen, dan kan er via een afscherming wat aan gedaan worden.</p>

17	De aanwezigen willen weten wat er gedaan kan worden indien blijkt dat de panelen toch spiegelen.	<p>Dhr. ... geeft de systematiek van de vergunning weer. Als in de aanvraag wordt aangegeven dat ze voorzien zijn van ontspiegelende coating, dan zal dat in de beschikking/vergunning worden opgenomen. Als de panelen in afwijking van een vergunning toch spiegelen, kan er na melding handhaving plaatsvinden.</p> <p><i>Initiatiefnemer: in aanvulling hierop wordt opgemerkt dat reflectie van zonlicht een negatief effect heeft op het rendement van een zonnepaneel(veld). Ook vanuit bedrijfsoverwegingen is het dan ook wenselijk om reflectie te voorkomen. Hiervoor worden de zonnepanelen uitgevoerd met anti-reflectieglas.</i></p>
18	Diverse aanwezigen willen concrete informatie over de transformatorhuisjes en de mogelijke geluidsoverlast die er vanuit kan gaan.	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat bij elk park aan de noordoostzijde een transformatorhuisje komt te staan. Daaraan worden strenge eisen gesteld, tevens t.a.v. geluid. Het type dat in de aanvraag wordt voorgesteld is een type dat veel gebruikt wordt.</p> <p>Hoeveel Hertz/dB er van de transformatorhuisjes uit gaat is nog niet beschikbaar op dit moment</p> <p>Initiatiefnemer geeft aan dat hij de detailinformatie over geluid van transformatorhuisjes en omvormers bij een fabrikant zal opvragen en aan de aanwezigen zal aanbieden.</p> <p><i>Initiatiefnemer: in de bijlagen (bijlagen 1.1 t/m 1.5) bij dit verslag is informatie opgenomen van een transformatorstation en een omvormer. Hierbij wordt opgemerkt dat dit voorbeelden zijn.</i></p> <p><i>De keuze voor het transformatorstation is aan de netbeheerder Liander. Uit informatie van Liander blijkt dat het geluid van transformatorstations op een afstand van ten hoogste enkele meters mogelijk nog te horen zal zijn.</i></p> <p><i>De keuze voor de omvormer voor het zonnepaneelveld is aan de aanvrager van het veld. De keuze voor de omvormer is nog niet gemaakt. Hierbij kan worden opgemerkt dat het geluid van de omvormer voor het zonnepaneelveld niet anders zal zijn dan het geluid van een omvormer voor zonnepanelen op een woning. Binnen het zonnepaneelveld zal in de omgeving van een omvormer het geluid hiervan mogelijk nog te horen zijn maar buiten het veld niet.</i></p>
19	Aanwezigen willen weten of de transformatorhuisjes 'weggewerkt' kunnen worden.	<p><i>Door de opstelling en richting van de zonnepanelen, zoals die in de ontwerp-omgevingsvergunning zijn opgenomen, zal één van de twee transformatorstations niet (of nauwelijks) vanaf het zandpad tussen de twee velden zijn waar te nemen. Het andere station</i></p>

		<p><i>zal in beginsel wel waar te nemen zijn vanaf het zandpad. Maatregelen om het zicht hierop te beperken kunnen onderwerp van overleg zijn. Hierbij moet worden opgemerkt dat 'directe afscherming' van de stations niet mogelijk is omdat deze bereikbaar moeten zijn voor de beheerder.</i></p> <p><i>Eén maatregel om het zicht op de transformatorstations te beperken die tenminste zal worden uitgevoerd, is het in een groene kleur opleveren van de stations.</i></p>
20	<p>Mw. ... vraagt aandacht voor het aantrekkelijke karakter van Ooststellingwerf met haar versnipperde stukken natuur en agrarische gronden. Zonnepaneelvelden horen niet in dit mooie natuurgebied. Ze passen beter op een plek die al door ruilverkaveling is 'aangetast'.</p>	
21	<p>Mw. ... is positief over het zonnepanelenpark.</p>	
22	<p>Dhr. ... geeft aan dat alle partijen in de discussie bij de feiten moet blijven.</p>	
23	<p>Mw. ... wil verduidelijking over de kabels. De vergunning voor kabels moet apart worden aangevraagd en de kabels worden mogelijk buiten het gebied om geleid.</p>	<p>De heer Initiatiefnemer heeft overleg gehad met Liander. Om het zonnepark op het bestaande netwerk aan te sluiten, zijn er twee mogelijkheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aansluiten op de elektriciteitskabel langs de Heerenveenseweg; 2. aansluiten op het transformatorhuisje nabij Molenbosch 43. <p>De aanvraag voor het aansluiten van het zonnepark op het elektriciteitsnetwerk wordt ingediend wanneer vergunning definitief is verleend, de SDE beschikking is ontvangen en de financiering rond is.</p> <p>De kortste route is naar de Heerenveenseweg, door het door het perceel van Liander zal de normale wettelijke procedure voor een vergunning voor de aanleg van de aansluiting moeten volgen.</p>
24	<p>Er worden vragen gesteld over het recht van pad en hoe het zit met het lijdend erf. Als de VvE lijdend erf is, dan zou de VvE de kosten voor herstel van de weg moeten dragen.</p>	<p>De heer Initiatiefnemer geeft aan dat hij recht van weg heeft naar zijn perceel. De voorzitter vraagt Initiatiefnemer helderheid te scheppen over het lijdend erf.</p> <p><i>Initiatiefnemer: door het Kadaster (zie bijlage 2) is erfdienstbaarhedenonderzoek op het lijdend erf van de VvE uitgevoerd. Het resultaat hiervan is dat de percelen binnen het projectgebied (het perceel van Initiatiefnemer en het perceel van ...) een recht van weg hebben op het lijdende perceel van de VvE.</i></p>
25	<p>Dhr. ... wil weten hoe het precies zit met het recht van weg en of Initiatiefnemer de aslast van de weg van 1,2 ton respecteert.</p>	<p>De heer Initiatiefnemer komt terug op de vraag wat zijn rechten ten aanzien van de weg zijn. Mocht het een onbeperkt recht betreffen, dan betekent dat niet dat er geen afspraken gemaakt kunnen worden. Het doel is altijd om schade (en daarmee nodige herstelmaatregelen) te voorkomen.</p>

		<i>Initiatiefnemer: verwezen wordt naar het (aanvullende) antwoord onder 24. hiervoor.</i>
26	Dhr. ... wil dat er randvoorwaarden in de vergunning worden opgenomen.	<p>De heer ... geeft aan dat m.b.t. het geluid er in de vergunning/beschikking geen voorwaarden zullen worden opgenomen omdat het in hogere wetgeving (Activiteitenbesluit) is geregeld. Het Activiteitenbesluit is van toepassing op de beschikking en maakt in die zin dan ook onderdeel uit van de vergunning/beschikking.</p> <p>De Wet natuurbescherming is van toepassing op alles wat de natuur aangaat. Ook daaraan is het project getoetst.</p> <p>Dhr. ... schetst op hoofdlijnen het verloop van de procedure: de aanvraag wordt getoetst, wanneer deze positief is, wordt er een ontwerpvergunning verleend. Dit ontwerp ligt ter inzage voor zienswijzen. Door middel hiervan wil de gemeente informatie ophalen bij anderen over onder andere mogelijke onderwerpen die de gemeente bij de voorbereiding van het ontwerp mogelijk onvoldoende in overweging heeft genomen. Het ophalen van informatie is dan ook een belangrijk onderdeel in deze procedure.</p> <p>In de voorliggende situatie van de ontwerpomgevingsvergunning voor het zonnepaneelveld Molenbosch krijgt dit ook vorm door, vooraf aan de terinzagelegging, het lopende overleg met de omgeving te hebben.</p>
27	<p>Dhr. .. van het Fryske Gea wil weten hoe ver de zonnepanelen van de bomenwal blijven?</p> <p>Het Fryske Gea doet het onderhoud van de bomenwal en dhr. Zijlstra wil weten wie verantwoordelijk is voor de schade als er bijvoorbeeld bij storm een tak op de panelen valt.</p>	<p>Initiatiefnemer geeft aan dat de opstelling van zonnepanelen 5 tot 10 meter uit de boomwal begint.</p> <p>Initiatiefnemer geeft aan dat hij op 6 februari een afspraak heeft met het Fryske Gea en na die datum meer duidelijkheid kan verschaffen.</p>

Na een korte pauze kunnen de aanwezigen de vragen die zij nog hebben naar voren brengen. Deze worden genoteerd en zullen op een later moment beantwoord worden via het verslag.

	Vraag/opmerking	antwoord
28	Wat is de afstand van het dorp tot de panelen? Is dit onderzocht?	<i>Gemeente: de afstand van het zonnepaneelveld tot het stedelijk gebied van Oldeberkoop is ongeveer 150 m. Ten opzichte van het recreatiepark Molenbosch is de afstand ongeveer 70 m.</i>
29	Zijn er alternatieve locaties en waarom niet bijvoorbeeld via daken?	Op de vraag waarom er niet elders een zonnepaneelpark wordt aangelegd geeft de wethouder aan dat de gemeente in kaart heeft gebracht waar alternatieve vormen mogelijk zijn. Tevens moet er naar andere vormen van duurzame energieopwekking gekeken worden. Op de vraag waarom er geen zonnepanelen op daken mogelijk worden gemaakt, geeft de wethouder aan dat dit te maken heeft met de versnelling van de verduurzaming die de

		<p>regering heeft ingezet door via subsidies dergelijke initiatieven mogelijk te maken.</p> <p><i>Gemeente: in de voorbereiding op het Beleid zonnepaneelvelden gemeente Ooststellingwerf zoals dat op 26 september 2017 door de raad is vastgesteld is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor zonnepanelen en zonnepaneelvelden in de gemeente. Uit de resultaten hiervan blijkt dat er ongeveer 435 ha aan zonnepaneelvelden nodig is om "een duurzaam Ooststellingwerf in 2030" mogelijk te maken. Daarbij is ook uiteengezet dat er in de gemeente ongeveer 128 ha aan zonnepanelen op daken beschikbaar kan zijn. Op basis hiervan heeft de raad overwogen dat er op daken alleen onvoldoende ruimte beschikbaar is en dat het wenselijk is om ook zonnepaneelvelden op de grond mogelijk te maken.</i></p> <p><i>Wanneer de beschikbare ruimte op de daken gebruikt is, is nog ongeveer 300 ha aan zonnepaneelvelden op de grond nodig. Alles in overweging nemende is ook ruimte voor zonnepaneelvelden in het landelijk gebied nodig. De grootte van de opdracht in overweging nemende heeft de raad de keuze gemaakt om voor wat betreft de mogelijkheden voor zonnepaneelvelden in het landelijk gebied aan te sluiten bij het beleid en de regels van de provincie.</i></p>
30	Kan de gemeente aangeven hoe de opbrengst Molenbosch zich verhoudt tot de ambitie van de gemeente in zijn geheel.	<p>De wethouder geeft aan dat de ambities van gemeente zijn vastgelegd in de versnellingsagenda (milieubeleidsplan). Als gemeente hebben we de ambitie dat er verduurzaamd moet worden. Initiatiefnemers die een zonnepark willen realiseren worden beoordeeld naar de doelstellingen die de gemeente heeft gesteld in de versnellingsagenda.</p> <p>De wethouder is van mening dat er in het begin van een dergelijk traject meer gecommuniceerd moet worden.</p> <p>De raad is uiteindelijk degene die een besluit neemt over het zonnepanelenpark.</p> <p><i>Gemeente: in het vervolg op het antwoord onder 29 het volgende: het Beleid zonnepaneelvelden gemeente Ooststellingwerf is opgesteld op basis van het uitgangspunt een zonnepaneelveld in het algemeen ongeveer 0,85 MW per ha oplevert. Het voorgenomen zonnepaneelveld Molenbosch is ongeveer 2,4 ha (netto) en levert naar verwachting ongeveer 2 MW op. Hiermee komt de "opbrengst" van het zonnepaneelveld overeen met het gebruikelijke gemiddelde voor zonnepaneelvelden.</i></p>
31	Is er onderzoek gedaan naar de schade aan de natuur? Hoe reageert die op dit veld?	<p><i>Gemeente: als onderdeel van de onderbouwing van de aanvraag omgevingsvergunning is door Rho adviseurs voor leefruimte een Quickscan</i></p>

		<p><i>Ecologie uitgevoerd. De conclusie hiervan is dat de uitvoering van het project niet door de Wet natuurbescherming of het (natuur)beleid van de provincie Fryslân wordt belemmerd. Hieruit is af te leiden dat mogelijke effecten op de natuur aanvaardbaar worden geacht.</i></p> <p><i>Daarbij is in het rapport van de Quickscan Ecologie ook een voorstel voor mogelijke maatregelen opgenomen om de natuurwaarde van het projectgebied, na de aanleg van het zonnepaneelveld, te versterken. Dit betreft onder andere het inrichten van het gebied met kruiden- en bloemrijke planten.</i></p>
32	Wat zijn de vervolprocedure(s)	<p><i>Gemeente: op dit moment is de procedure in de ontwerpfase. Dit betekent dat er door burgemeester en wethouders een ontwerpomgevingsvergunning is verleend en dat er door de raad een ontwerpverklaring van geen bedenkingen is gegeven.</i></p> <p><i>Zoals ook in het antwoord onder 26 is opgenomen ligt de ontwerpomgevingsvergunning na de verlening gebruikelijk ter inzage voor zienswijzen. Dat zal ook voor de vergunning voor het zonnepaneelveld plaatsvinden, maar na het lopende overleg met de omgeving.</i></p> <p><i>In beginsel wordt de verleende ontwerpvergunning na het afronden van het lopende overleg ter inzage gelegd. Wanneer naar aanleiding van het overleg de vergunningaanvraag of de ontwerpvergunning inhoudelijk zo moet worden aangepast dat er eigenlijk sprake is van een andere vergunning dan zal het college moeten bepalen of zij een nieuwe ontwerpvergunning moet verlenen. Daarvoor moet de raad dan ook een nieuwe ontwerpverklaring van geen bedenkingen geven.</i></p> <p><i>In de periode van het ter inzage liggen van de ontwerpvergunning kan iedereen een zienswijze op de vergunning geven. Het college (en de raad) zullen mogelijke zienswijzen in overweging nemen bij het besluit over het wel of niet (of aangepast) definitief verlenen van de vergunning. Na het definitief verlenen van de vergunning ligt deze weer ter inzage. In deze periode van terinzageligging kunnen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend of iedereen die aan kan tonen dat hij of zij in alle redelijkheid geen zienswijze in kon dienen, een beroep instellen bij de rechtbank. In dat mogelijke beroep doet de rechtbank uitspraak over de vergunning. Tegen deze uitspraak kan hoger beroep worden</i></p>

		<i>aangetekend door de belanghebbende en het bestuursorgaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.</i>
33	Opbouwen van vertrouwen: hoe herstellen we vertrouwen? Noodzaak is gelegen in het uitwisselen van standpunten en cruciaal daarin is vertrouwen.	
34	In de raadsvergadering is het draagvlak ter sprake gekomen. Hoe groot moet het draagvlak zijn en wanneer is er sprake van (voldoende) draagvlak?	<p><i>Gemeente: (maatschappelijk) draagvlak in de voorliggende situatie is de ondersteuning door "de maatschappij" voor een project of plan.</i></p> <p><i>In het besluit over een omgevingsvergunning zoals de mogelijke vergunning voor het zonnepaneelveld zal het college en de raad verschillende belangen moeten wegen. Daarbij zal het college of de raad het ene belang (zoals draagvlak) moeten wegen tegen het andere. Of er sprake is van (voldoende) draagvlak is één van de belangen die het college of de raad bij het nemen van een dergelijk besluit in overweging kan nemen.</i></p> <p><i>Uit de vergadering van de raad van 19-20 december 2017 is af te leiden dat de raad het belang van draagvlak zwaar weegt, maar dit alleen kan niet van beslissende betekenis zijn. Eén van de andere belangen die het college en de raad moeten weten is het algemeen belang maar ook het belang van de aanvrager.</i></p> <p><i>Samengevat: of er sprake is van (voldoende) draagvlak is afhankelijk van de omstandigheden van de voorliggende situatie.</i></p>
35	...: hoe zit het met de aanleg van het park? Hoe verloopt dat qua aanvoer en duur en wat is de te verwachten hinder?	<p><i>Initiatiefnemer: het project zal, nadat de financiering rond is, worden aanbesteed. Onderdeel van de aanbesteding is de aanvoer(route), de tijdsduur en de te verwachten hinder.</i></p> <p><i>Voor de uitvoering (de aanleg van het zonnepaneelveld) van het project plaatsvindt wil de aanvrager graag in overleg met het bestuur van de VvE (of een andere vertegenwoordiging van de VvE) over de manier waarop de uitvoering plaatsvindt. In dat overleg kunnen dan afspraken gemaakt worden over onderwerpen als de periode waarin de aanleg plaatsvindt.</i></p> <p><i>Gemeente: naar aanleiding van het procesvoorstel van de aanvrager wordt opgemerkt dat in de te verlenen omgevingsvergunning in een aanvullende regel een dergelijk proces als voorwaarde voor uitvoering van het project kan worden opgenomen.</i></p>
36	Is een zonnepark voor een periode van 15 jaar een optie?	<i>Initiatiefnemer: een periode van 15 jaar is vanuit financieringsoogpunt met SDE+ 2018 geen mogelijkheid.</i>
37	Onduidelijk of er een of twee velden komen. Is het een scenario dat eerst het ene veld wordt aangelegd en vervolgens het tweede, ergo twee keer zo veel	<i>Initiatiefnemer: uitgangspunt is de realisatie van twee zonneparken. Uitvoering zal (mede vanuit kostenefficiëntie) gelijktijdig plaatsvinden. Binnen</i>

	overlast?	<p><i>de SDE-beschikking is overigens geen tijd om twee zonneparken na elkaar aan te leggen.</i></p> <p><i>Gemeente: in aanvulling hierop wordt opgemerkt dat op grond van het Beleid zonnepaneelvelden gemeente Ooststellingwerf in samenhang met Wet algemene bepalingen omgevingsrecht burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning na drie jaar kunnen intrekken wanneer daar geen gebruik van is gemaakt.</i></p>
38	Hoe wil de heer Initiatiefnemer het terrein nog meer beveiligen? Bijvoorbeeld met camera's op benzinegenerator?	<p><i>Initiatiefnemer: afhankelijk van de investeringssom kan aanvullende beveiliging met (elektrische) camera's vanuit de verzekeraar verplicht worden gesteld. In de bijlage (bijlage 3.1 en 3.2) is afhankelijk van de investeringssom een eisenpakket voor beveiliging van zonneparken gevoegd.</i></p>
39	Risico's moeten in het plan worden opgenomen	
40	Is het mogelijk eventuele geluidhinder te verminderen door maatregelen daartegen te treffen?	<p><i>Gemeente: zoals ook hiervoor is uiteengezet wordt op basis van de aanvraag omgevingsvergunning en de beoordeling daarvan door de gemeente geluidhinder niet verwacht. Daarbij mag er vanwege het zonnepaneelveld geen sprake zijn van overschrijdingen van de geluidsgrenswaarden zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit.</i></p> <p><i>Mocht er bij het gebruik van het zonnepaneelveld toch sprake zijn van vastgestelde onaanvaardbare geluidhinder dan is in overleg met de beheerder van het veld het uitvoeren van maatregelen om dit beperken mogelijk.</i></p>
41	Het zonnepanelenpark concurreert met zonnepanelen op agrarische daken, waardoor het net overbelast kan worden. Hoe ziet de heer Initiatiefnemer dit?	<p><i>Initiatiefnemer: voor af- en opname van elektriciteit in het netwerk is Liander verantwoordelijk. De beoordeling voor het goed functioneren van het plaatselijk netwerk ligt bij Liander en zal desgewenst maatregelen nemen.</i></p>
42	Moeten mensen die eerder een reactie hebben gegeven deze nogmaals indienen of is eerste indiening voldoende	<p><i>Gemeente: de ontvangen reacties zoals die zijn opgenomen op de agenda van de vergadering van de raad van 19-20 december 2017 zijn door de raad bij het nemen van het besluit over de ontwerp-omgevingsvergunning overwogen.</i></p> <p><i>Omdat de ontwerp-omgevingsvergunning nog niet ter inzage ligt is het nog niet mogelijk (geweest) om een zienswijze hierop te geven. De ontvangen reacties merken wij ambtelijk dan ook niet aan als zienswijze. Daarbij hebben wij ambtelijk ook overwogen dat het lopende overleg ook als doel heeft om tegemoet te komen in de "bezwaren" zoals die in reactie zijn opgenomen. Vanuit dat doel past het naar ons oordeel dan ook niet om de ontvangen reacties één-op-één als zienswijze aan te merken.</i></p>
43	Wat gebeurt er als ... zich terugtrekt. Is een veld dan nog rendabel?	<p><i>Initiatiefnemer: ja.</i></p>
44	Het plan is in strijd met het bestemmingsplan. Aanwezigen willen uitleg waarom er geen	<p><i>Gemeente: om op zichzelf wenselijk geachte ontwikkelingen die in strijd zijn met het geldende</i></p>

	bestemmingsplanprocedure is gevolgd?	<p><i>bestemmingsplan toch mogelijk te maken zijn er in hoofdlijnen twee mogelijkheden:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. het vaststellen van een bestemmingsplan op grond waarvan de ontwikkeling mogelijk is;</i> <i>2. het verlenen van een omgevingsvergunning voor het handelen in strijd met de regels ruimtelijke ordening.</i> <p><i>Hierbij wordt opgemerkt dat de ene mogelijkheid niet per se meer wenselijk is dan de andere.</i></p> <p><i>De keuze om het zonnepaneelveld Molenbosch op grond van een omgevingsvergunning mogelijk te maken hangt samen met de wens van de aanvrager om dit veld voor een periode van 30 jaar mogelijk te maken. Op grond van een bestemmingsplan kan het veld voor een periode van ten hoogste 15 jaar mogelijk gemaakt worden.</i></p>
45	Stroomkabels dienen op minimaal 60 cm diepte te liggen. In het plan wordt gesproken over 40 cm. Hoe kan dat?	<p><i>Initiatiefnemer: bekabeling aangelegd door de netwerkbeheerder dienen op minimaal 60 cm geplaatst te worden. Interne bekabeling hoeft hier niet aan te voldoen en kan op eigen terrein op een andere diepte, o.a. 40cm, worden aangelegd (bron: Liander).</i></p> <p><i>Gemeente: wij verwachten dat deze vraag ook samenhangt met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie" van de gronden binnen het projectgebied. Op grond van deze dubbelbestemming is voor het uitvoeren van werkzaamheden, zoals het aanleggen van kabels, wanneer deze dieper plaatsvinden dan 40 cm een (omgevings)vergunning nodig. De belangrijkste voorwaarde voor het verlenen van die vergunning is het uitvoeren van archeologisch onderzoek. Uit dit onderzoek moet blijken of er sprake is van archeologische waarden of dat de werkzaamheden geen onaanvaardbare effecten heeft op dergelijke waarden. Dit in overweging nemende wordt het project vooraf uitvoerbaar geacht</i></p>
46	Wat is vanuit de gemeente de noodzaak om van het bestemmingsplan af te wijken en waarom op deze plek?	<p><i>Gemeente: de "noodzaak" voor de gemeente om in beginsel medewerking te verlenen aan de aanleg van het zonnepaneelveld Molenbosch hangt samen met de visie van de gemeente: "een duurzaam Ooststellingwerf in 2030". Zoals dat ook in het Beleid zonnepaneelvelden gemeente Ooststellingwerf is uiteengezet is de aanleg van zonnepaneelvelden daar onderdeel van.</i></p> <p><i>De keuze voor het projectgebied als plaats voor dit zonnepaneelveld hangt samen met de ontvangen aanvraag om omgevingsvergunning. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (op grond waarvan de omgevingsvergunning wordt verleend) werkt namelijk zo dat de aanvrager om de vergunning de inhoud van de aanvraag bepaalt en dan het college (en mogelijk ook de raad) uiteindelijk moet besluiten</i></p>

		<i>om de vergunning wel of niet te verlenen. Daarbij moet het college de aanvraag beoordelen op grond van beleid en wet- en regelgeving.</i>
47	Hoe hoog is de urgentie; waarom deze haast?	<p><i>Gemeente: voor wat betreft de aanleg van zonnepaneelvelden in het algemeen hangt de "urgentie" samen met de visie van de gemeente om in 2030 duurzaam te zijn. Om dat ook daadwerkelijk te kunnen zijn er nog grote inspanningen nodig.</i></p> <p><i>Voor wat betreft de aanleg van het zonnepaneelveld Molenbosch in het bijzonder hangt de "urgentie" samen met de zogenoemde in de wet- en regelgeving opgenomen "termijn van orde" van 26 weken waarbinnen in beginsel een besluit over de aanvraag om omgevingsvergunning genomen moet worden. Het op tijd nemen van een besluit over de aanvraag is namelijk een belang van de aanvrager die het college in zijn besluit moet overwegen.</i></p>
48	Aanwezigen willen weten wat de Watt-piek is.	<i>Initiatiefnemer: de maximale terug te voeren capaciteit aan het middenspanningsnet van Liander zal 2MVA bedragen (zogenoeten AC5 aansluiting), zijnde 2MW. Het vermogen van het park zal hierop aangepast worden en zal een vergelijkbaar vermogen hebben.</i>
49	Ambitie prima, maar wat moet de norm zijn. Ten koste van hoeveel natuur, landschap, cultuurhistorie? Hoe verhoudt zich dat tot die ambitie en kan het altijd ten koste gaan van de leefomgeving?	<i>Gemeente: voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar het hiervoor onder 34 opgenomen antwoord. Het belang van de natuur, het landschap en de cultuurhistorie zijn belangen die het college en de raad in overweging moeten nemen. Hierbij kan overigens worden opgemerkt dat deze belangen op grond van wet- en regelgeving in het bijzonder in het besluit overwogen moeten worden. Naar aanleiding hiervan is hier in de ruimtelijke onderbouwing ook in het bijzonder aandacht voor.</i>

De voorzitter stelt voor om de vragen t.a.v. het beleid van de gemeente nu toe te lichten. Hij doet dit als wethouder, niet als voorzitter. De overige vragen worden later beantwoord.

De aanwezigen stemmen in met het voorstel van de voorzitter dat zij het verslag toegestuurd krijgen waarin de vragen en antwoorden zullen worden opgenomen, evenals een overzicht van de te nemen stappen in dit proces (*dit overzicht is opgenomen in het antwoord bij vraag 32*). De aanwezigen krijgen de gelegenheid op het verslag te reageren.

Er wordt een tweede avond belegd waarin de agenda als volgt zal zijn:

- Reacties van aanwezigen
- Stand van zaken
- Conclusies trekken

De voorzitter kan nog geen planning geven van vorenstaande.

De vergadering wordt om 22.20 uur gesloten.